

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 957

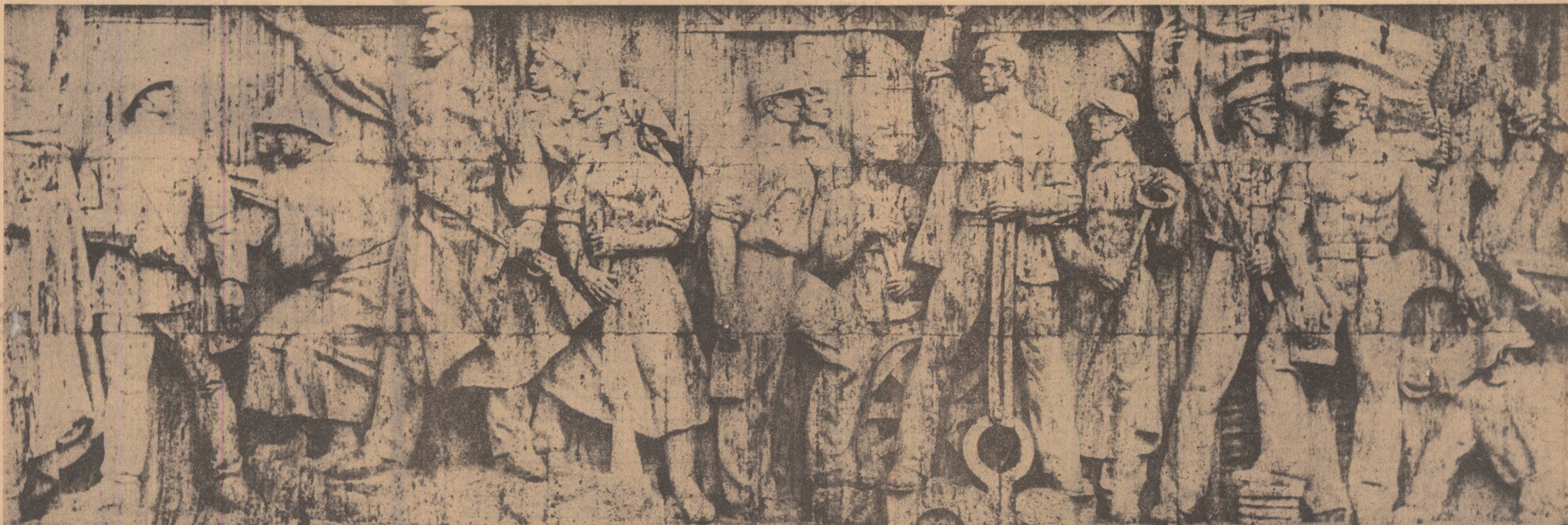
EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Marti 20 august 1968
6 pag. 25 bani

TRĂIASCĂ

23

AUGUST!

Imagini evocatoare — fragment din basorelieful de la Monumentul Eroilor Patriei

ÎN PLIN AVÎNT CREATOR

Se împlinesc, în acest august, douăzeci și patru de ani de când poporul român, răsturnând dictatura militară-fascistă, a pornit pe drumul făuririi unei orînduiri noi, în concordanță cu interesele și aspirațiile sale vitale. Insurecția armată de la 23 August 1944, înfăptuită de forțele patriotice ale poporului conduse de Partidul Comunist Român, a constituit un moment de răscruce pentru soarta României, deschizînd perspectiva eliberării depline, sociale și naționale, a omenirii muncii, perspectiva dezvoltării neîngrădite a forțelor materiale și spirituale ale patriei.

Sub conducerea partidului comunist clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea au învins neîmăsurabile greutăți determinate de inapoierea economică și culturală în care se găsea țara, de urmările războiului și jafului hitlerist, au lichidat orînduirea burghezo-moșierască, au zădărnicit împotriva dușmanilor interni și externi, au făcut să triumfe orînduirea socialistă. La aproape un sfert de secol după insurecție România prezintă tabloul unei economii dinamice, al unei culturi înfloritoare, al unei puternice unități politice în jurul partidului și tuturor păturilor societății.

Întreaga experiență a făuririi socializării în țara noastră, ea și în alte țări, demonstrează că numai partidul comunist, călăuzit de concepția științifică materialist-dialectică cu privire la dezvoltarea socială, este în măsură să îndrume lupta pentru socialism, să stabilească obiectivele corespunzătoare condițiilor concrete, cerințele obiective ale fiecărei etape. Partidul Comunist Român reprezintă acel centru al înțelepciunii colective unde se analizează și se studiază în profunzime fenomenele vieții înconjurătoare, se valorifică experiența multilaterală a poporului, se confruntă în permanență teoria revoluționară cu realitatea, se elaborează formele și metodele de acțiune care corespund cel mai bine intereselor poporului, atragerii tot mai largi a maselor la conducerea treburilor obștești.

În activitatea sa, întemeiată pe conștiința înaltei responsabilități față de poporul român, partidul comunist pornește de la postulatul fundamental că opera de desăvîrșire a socialismului și de trecere treptată la comunism este un proces de lungă durată în cursul căruia se cer soluționate probleme de o însemnătate hotărîtoare pentru ridicarea țării pe noi trepte ale progresului: dezvoltarea neîncetată a forțelor de producție, deplina afirmare a principiilor umanismului socialist, înflorirea vieții spirituale a maselor. Partidul consideră că superioritatea noii orînduiri este pusă în evidență în măsura în care se îndeplinesc valorificarea resurselor sale inepuizabile, în care li se imprimă spiritul inovator,

dinamismul propriu acțiunilor revoluționare.

Transpunerea în viață a Directivelor Congresului al IX-lea, a măsurilor stabilite de către Conferința Națională a P.C.R. privind perfecționarea conducerii economiei naționale, a aparatului de producție și circulație, organizarea științifică a producției și a muncii este menită să asigure condițiile necesare afirmării plene a poporului nostru în rîndul popoarelor lumii contemporane. Noua împărțire administrativ-teritorială a țării și perfecționarea conducerii vieții sociale fac posibilă valorificarea intensă a resurselor materiale și umane ale patriei noastre, apropierea conducerii centrale de unitățile de bază, înlăturarea fenomenelor de paralelism și a tendințelor birocratice.

Orînduirii socialiste îi este proprie o conștiință îmbogățită a vieții spirituale a poporului; conștiința socialistă cuprinde păturii tot mai largi ale populației, se afirmă ca forță motrice a înaintării pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste și trecerii la comunism; devin tot mai puternice trăsăturile morale proprii făuritorilor noii orînduiri; ideologia marxist-leninistă, concepția științifică despre lume, ocupă un loc dominant în societatea noastră. Neamînițind măsurile administrative în lupta ideologică, combatînd abuzurile și practicile străine care au avut loc în trecut, partidul comunist sporește preocupările pentru lupta ideologică, militează pentru triumful ideilor noi, înaintate, promovează înaltele idealuri ale comunismului.

Pentru înflorirea vieții spirituale și ridicarea nivelului de instruire a poporului, pentru formarea omului nou, cu o personalitate multilaterală, cu o concepție și atitudine înaintate prezintă o deosebită însemnătate ansamblul de măsuri luate de partidul nostru în direcția perfecționării învățămîntului de toate gradele. Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățămîntului, aprobate de Plenara C.C. al P.C.R. din 22-25 aprilie a.e. și Legea privind învățămîntul în Republica Socialistă România stabilesc direcțiile principale de dezvoltare și perfecționare în continuare a acestuia, căile menite să asigure sporirea eficienței întregii activități instructiv-educative. Conducerea partidului și statului acordă o mare atenție înzestrării școlilor și institutelor cu noi săli de studii, biblioteci, laboratoare, cămine, cantine, problemelor legate de îmbunătățirea planurilor, programelor și manualelor școlare, ca și de perfecționarea pregătirii învățătorilor și profesorilor, de creșterea rolului și largirea atribuțiilor consilierilor profesoriale, școlilor, universităților, institutelor și

Inspectoratelor școlare în organizarea, desfășurarea și îmbunătățirea procesului instructiv-educativ. Condițiile deosebit de favorabile create învățămîntului de către partid reprezintă o garanție de nădejde că sarcinile trasate în acest domeniu vor fi îndeplinite la un nivel calitativ superior și cu maximă operativitate. La realizarea lor își aduc contribuția, cu entuziasm și încredere, cadrele didactice de toate gradele, animate de dorința de a vedea școala românească urcînd noi trepte luminoase.

Socialismul, orînduirea în care au fost lichidate exploatarea și asuprirea, discriminările sociale, naționale și de altă natură, asigură toate premisele pentru a organiza a relațiilor sociale care să permită înlăturarea fermă și neabătută a idealurilor de dreptate și libertate, de suveranitate a poporului, de dragoste și respect pentru om. Partidul nostru pornește de la concepția că socialismul trebuie să fie societatea celor mai largi drepturi și libertăți democratice ale maselor muncitoare, societatea valorificării depline a inteligenței și energiei poporului, a asigurării unor posibilități nelimitate de afirmare multilaterală a personalității umane, societatea unor relații de înaltă și reală echitate. Sporirea rolului și a influenței organizațiilor de masă și obștești în viața statală, instituționalizarea în toate domeniile a principiului muncii și conducerii colective, promovarea cu fermitate a principiilor echității sociale în repartitia fondului de consum, în recompensarea materială a aportului fiecărui cetățean la crearea avuției naționale, libertatea de dezbateră a oricăror probleme privind soarta țării creează cadrul propice pentru continua adîncire a democrației socialiste.

Chezășia evoluției progresiste a societății, factorul menit să imprime o orientare justă, un curs ascendent eforturilor de perfecționare a vieții economice și politice a statului nostru, largirii democrației socialiste, este conducerea de către partidul comunist a procesului complex al desăvîrșirii socialismului. Înarmat cu teoria științifică despre societate, el are posibilitatea să stabilească cu claritate, în fiecare etapă, coordonatele și obiectivele activității constructive a poporului. Inițind și conducînd acest proces partidul pornește de la convingerea că rezolvarea problemelor fundamentale ale dezvoltării societății românești privește nemijlocit întregul popor că nu există aspecte majore ce nu trebuie cunoscute de către mase asupra cărora oamenii muncii și nu și spuna în mod conștient, deliberat cuvîntul. Dezbateră amplă a hotărîrilor partidului, asigurarea condițiilor pentru parti-

ciparea activă a cetățenilor la conducerea statului, a treburilor obștești, se înscriu printre realizările de frunte ale vieții noastre social-politice, capătă noi accente, noi dimensiuni în contextul înfloririi orînduirii noastre socialiste.

Realizările obținute de oamenii muncii în construcția socialistă servesc intereselor supreme ale poporului român și, în același timp, cauze generale a triumfului comunismului în întreaga lume. Parte integrantă a sistemului mondial socialist, țara noastră își aduce contribuția la întărirea forței economice, politice și sociale a acestui sistem. P.C.R. consideră că între sarcinile sale naționale și internaționale există o strînsă interdependență, că numai imbinarea justă a acestor laturi fundamentale ale activității sale asigură atît îndeplinirea înaltei răspunderi pe care o are față de poporul român, cit și a obligațiilor și răspunderilor ce-i revin față de clasa muncitoare și mișcarea comunistă mondială, față de cauza păcii.

În centrul politicii externe a României se situează prietenia și alianța cu toate țările socialiste, de care este strîns legată prin comunitatea orînduirii sociale, a țelurilor și idealurilor revoluționare. Forța relațiilor dintre țările socialiste, esența și caracterul lor internaționalist sînt cu atît mai trănice și viabile cu cit crește încrederea reciprocă în capacitatea fiecărui partid, care, ca exponent al voinței și intereselor poporului pe care-l reprezintă, poate și trebuie să-și stabilească de sine stătător politica, strategia și tactica, să-și aleagă formele și metodele de activitate corespunzător complexității problemelor ridicate de viață și pe care nimeni nu le cunoaște mai bine decît el însuși. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită recent în fața muncitorilor din Valea Jiului, „avem deplină încredere în activitatea partidelor comuniste și muncitorești frățești, a țărilor socialiste, în capacitatea lor de a rezolva problemele complexe ale construcției socialiste, de a asigura înaintarea cu succes pe drumul noii orînduiri, în conformitate cu interesele popoarelor respective și ale cauzei socialismului în general”.

Întrînd în cel de al 25-lea an al vieții sale înnoitoare, cu adevărat libere și independente, poporul român, aflat în plin efort constructiv, încrezător în capacitatea sa creatoare, în conducerea inteluleaptă a Partidului Comunist, își manifestă hotărîrea de nestrămîtat de a înainta cu pași mari spre făurirea comunismului.

Istoria Patriei

Ieri am vorbit tinerilor despre istoria Patriei mele,

M-au ascultat și-apoi m-au întrebat De unde știu atîtea, bune, rele?

Și le-am răspuns:

— Din cărți le-am aflat!

Azi iar tinerilor despre a Patriei mele istorie

Le-am vorbit, iar ei m-au întrebat

De unde știu despre-atîta victorie?

— Am trăit-o. Așa am aflat!

Voi înfățișa cu siguranță tinerilor istoria de mîine a Patriei mele

Plină de neasemuite măreții.

Mă vor întreba tinerii cum de știu despre ele?

— Inima îmi spune că așa va fi!

PETRU DEMETRU POPESCU

Maturități în August

În toate părțile lui, pămîntul nostru este opăsat de rod cu greutate — semnul puterii și al maturității ivindu-se în toate izbinzile zilnice. În deplin echilibru, acest pămînt își poartă cu mîndrie cetățile și lumea prin timpul de aur cu lumină de August.

Pentru om și miinile lui, pentru destinul întregii națiuni și pentru istorie, August este simbol al libertății, August este simbol de renaștere și izbucnire a energiilor, August este simbolul renasterii împului modern de pace și demnități. Aceste mari adevăruri umane se spun cu glas tare sau cu toșnire de iarbă, se spun cu piine și struguri, cu șesuri rodite, cu fete svelte și cu băieți voinici; aceste simboluri aceste mîndrii și adevăruri se spun cu turnale și sonde, cu baraje și locomotive, cu milioane de copii care cresc la scara acestor adevăruri.

Lețiile date de acest popor, în lungul istoriei, tuturor lăcomiilor venite de aiurea au culminat cu eliberarea din August, cînd fascismul a fost alungat într-un etern Cei care au biruit acum aproape un sfert de veac sînt și astăzi viguroși; iar lingă

ei se aud dinamizînd energiile generațiile noastre tinere. Slavă lor, strigă poetul și griul Slavă lor, strigă ziditorul și electricitatea!

Uneori, entuziasmindu-mă, asociez libertatea cu beloanele, cu tința noastră și cu socialismul. Cred că libertatea este o tință a tinței noastre. Ea stă lingă dragoste și demnitate. Cred că libertatea înseamnă ceea ce trăim noi azi. Această libertate crește mereu și se amplifică.

Eu asociez tința libertății cu trumuseja care te înundă spre îndrăgostire. Îmi port prin cerul ei miinile, alerg în toate părțile să-mi dau seama că-i adevărat; cîni, strig lumea în toate colțurile, iau snopul în umăr, intru în aravitatea mașinilor și-mi dau seama că-i adevărat. Mă uit la om cum doarme, ce mîncîncă, mă uit și-l pătrund, îl observ cum gîndeste și cum acționează și-mi dau seama că-i adevărat.

August e simbolul maturității lor, August e strugure și turnal, August e poem și pace.

ION CRINGULEANU

CONTINUATORII ȘI FĂURITORII DE

TRADIȚII

Asemeni unor piloni masivi, plantați adânc în istorie, tradițiile școlare alcătuiesc un viguros eșafodaj pe care se sprijină învățământul românesc contemporan. Flacăra lor, aprinsă de înaintași și trecută din mână în mână de-a lungul veacurilor de nenumărate generații de profesori și elevi, își sporește astăzi lumina prin dăruirea contemporanilor. Răspândite în școlile din diferite colțuri ale țării, tradițiile școlare ard pretutindeni asemenea unor stele. Și pen-

tru fiecare lumina are un fel al ei a parte de a fi, o particularitate anume, care îi dă personalitate și o deosebite de celelalte. Undeva, într-un liceu străvechi, a fost cultivată floarea setei de lectură; în altul, pasiunea pentru matematică; altundeva, pasiunea pentru chimie. Și ceea ce a început cândva un profesor generos, dăruit profesiei lui, a rămas și s-a transmis din generație în generație. S-a consolidat, an cu an, jama liceului

în care un grup de elevi, cu entuziasmul animat de un entuziast mai virstnic au hotărât pentru întâia oară să editeze o revistă literară. S-a răspândit, de asemenea, jama liceului în care profesorii erau matematicieni vestiți, prestigioși autori de manuale, ale căror cărți erau pretutindeni lăudate și căutate și ai căror elevi reperțau succes după succes. Zece piese dispărute de laborator aduse în școală în urmă cu un secol de un profesor au făcut începutul unui

mare laborator și al unui autentic cult pentru această disciplină. Așa au crescut și au prins rădăcini adânci, peste ani, tradițiile — în fiecare liceu cu marca lui, în fiecare școală cu o culoare anume. Și pretutindeni cu o impresionantă rezistență, pretutindeni cu legi pe care le face inatacabile atașamentul transmis din generație în generație. Puternica tendință creatoare a școlii

noastre de azi a dat un nou sens și o nouă amploare tuturor marilor și autenticele valori ale învățământului românesc. Adânc preiute, aceste valori devin acum forte fundamentale, de inegalabilă utilitate pentru sensul evoluției școlii noastre contemporane. Concomitent cu acest proces, în coloana vechilor tradiții și alături de ele a izbucnit o adevărată inflorescență de tradiții noi. În viața școlii se condensează, în anii noștri, o nouă istorie în care cresc ne-

numărate tradiții. Asemeni unor angajamente semnate în alb asupra viitorului, ele reprezintă o cheuză solidă a marilor perspective ale evoluției învățământului nostru. Vechi sau noi, întotdeauna pozitive, întotdeauna axate pe direcția evoluției sociale, tradițiile sînt un fragment de istorie căruia se cuvine să-i aducem prinos, la această aniversare, în semn de preiute pentru lumina și valoarea lor.

Drapelul școlilor de mare elită

Liceul „Nicolae Bălcescu” din București, leagănul învățământului în limba română, deține de un secol și jumătate, încă de pe cînd purta denumirea de „Școala de la Sf. Sava”, drapelul școlilor de mare elită. Celor ce muncesc și învață aici această tradiție le stimulează mintea, dorința să se situeze în înălțimea ei. S-a vorbit și se vorbește adesea despre falma acestui liceu, despre valoarea muncii desfășurate în clasele și laboratoarele lui. Dar profesorii și elevii săi tin să împingă mereu mai departe granițele acestor valori. Lecțiile se vor mereu altele, de o mai înaltă tinută. Profesorii fac o chestiune de onoare din calitatea lor profesională, pe care și-o doresc afirmată la nivelul cel mai înalt; elevii — din calitatea și volumul cunoștințelor, din formația lor intelectuală. Examenele de bacalaureat, concursurile școlare, examenul de admitere în facultate sînt așteptate, la Liceul „Nicolae Bălcescu”, nu atât cu emoția pe care o dă teama de nereușită, cît cu aceea de a nu

fi la înălțimea la care obligă nobila tradiție a școlii. Este un act de mîndrie colectivă acela de a menține neîncet pe înălțimi drapelul de faimă primit de la înaintași. Departele de a fi monopolul unic al acestui liceu, tradiția de școală de elită este revindicată în general de marile licee cu vîrste memorabile. Anii au conferit o îndreptățită faimă și școlii care poartă numele lui Gheorghe Lazăr. Nu de mult, meritele acestor școli au căpătat o înaltă recunoaștere în mesajul pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a adresat liceelor „Nicolae Bălcescu” și „Gheorghe Lazăr” cu prilejul împlinirii a 150 de ani de învățămînt în limba română. „Doresc — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — să exprim preiutea pe care partidul nostru o acordă colectivului de profesori ai acestor două licee, întregului corp didactic din patria noastră, tuturor celor care cu multă dăruire și pasiune își îndeplinesc nobila misiune de pedagogi și propagatori ai culturii și științei”.

Sursa interesului,

a pasiunii și competenței

O școală cu vechi și ilustre tradiții este Liceul „Mihail Sadoveanu” din Iași, distins prin pasiunea pentru literatură a elevilor lui. Merită să porți o discuție pe teme literare cu vîrșii săi absolvenți. De la un timp, uii uniformele școlare și vîrșia interloco-rilor, căoi sfera tematică a acestor discuții depășește cu mult prevederile programei. Intervențiile sînt pasionate, cunoștințele abundente, terminologia proprie și limpede. Sînt doar tineri de șaptesprezece ani, sînt doar elevi de liceu. Unde, cînd au avut răgaz să învețe toate acestea? Nu poți înțelege dacă nu cunoști viața liceului. Pasiunea și competența care se desfășoară într-o asemenea discuție întîmplătoare își au sursa într-o îndelungată acumulare. Pentru a-i cuprinde întreaga semnificație trebuie să fi participat măcar o dată la dezbaterile din cercul de literatură. Să fi văzut acolo aceeași elevi angajați în lupta de opinii, să le fi ascultat re-

plilele inteligente, argumentele folosite în favoarea unui punct de vedere sau al altuia. Și mai trebuie să fi participat măcar o dată la o lecție de literatură a unuia dintre profesorii de limba română ai acestei școli, care continuă cu mîndrie tradițiile iluștrilor profesori ce au predat aici și rostesc cu venerație numele unor foști elevi, deveniți adevărate glorie ale vieții spirituale a țării. Strădania acestor înaintași obligă. Nu poți munci oricum atunci cînd cei de dinaintea ta au făcut atât de mult. Dimpotrivă, tradiția moștenită de la ei îți cere să continui, dar să continui în așa fel încît munca ta nu numai să consolideze opera lor, ci să-i dea o nouă amploare, s-o ridice la o nouă ipostază, s-o îmbogățească necontenit. De aceea lecțiile lor îi pasionează pe elevi, de aceea vin ei la cercul literar ca la un spectacol pasionant, prelungind discuțiile ceasuri întregi, fără ca cineva să-i îndemne, să-i rețină.

Fondul de aur moștenit

de la înaintași

Ca și școala unde a învățat Mihail Sadoveanu, școală pe al cărui frontispiciu strălucește astăzi numele lui, Liceul „Vasile Alecsandri” din Galați crește și el cunosătorii și iubitori ferveci ai literaturii patriei. Academicianul Iorgu Iordan, care și-a început acolo cariera didactică, povestește că, în primii ani ai secolului nostru, cunoscutul critic literar Henric Sanielevici, profesor pe atunci la Liceul

„Alecsandri”, a înființat revista „Curentul nou” la care a colaborat, între alții, și G. Ibrăileanu. „Un magistrat gălățean (Corneliu Botez) — spune mai departe acad. I. Iordan — a avut de cîtiva intelectuali pasionați de literatură (printre ei avocatul și scriitorul G. Z. Buzdugan) a luat inițiativa, realizată pînă la capăt, de a ridica un bust lui Eminescu. (Dacă nu mă înșală memoria, acesta a fost

primul monument închinat marelui nostru poet). Actuala bibliotecă „V. Ureche”, cunoscută astăzi în întreaga țară, ființa și în vremea aceea, aș putea spune ca o adevărată raritate, într-un oraș care nu era centru universitar. Această atmosferă prielnică unei vieți culturale mai deosebite își exercita influența și asupra activității desfășurate în cadrul Liceului „Alecsandri” (ca și al celorlalte școli medii, destul de numeroase și de variate ca profil ale orașului). De altminteri, la crearea ei contribuieră și contribuiau în continuare numeroși profesori, unii dintre ei adevărate valori culturale și științifice. Limba română era reprezentată prin doi profesori excelenți: G. St. Damianovici, om de cultură bogată și variată, fost student strălucit al lui Ovid Densusianu și Grigore Fortu, al cărui patos impresionant sînt convins că făcea pe elevi să înțeleagă și cu inimă, poate mai ales cu inima, operele literare supuse analizei. Astfel de personalități, care urmau și ele linile de tradiție transmise de predecesorii lor, sînt o pildă vie pentru profesorii de azi ai liceului, care continuă și îmbogățesc această preioasă moștenire”.

Nu-i surprinzătoare, deci, adîncă pasiune pentru literatură a elevilor Liceului „Vasile Alecsandri”. Tot atât de adîncă este pasiunea matematicienilor de la Liceul „Frații Buzești” din Craiova. „Știu — ne-a spus unul din profesorii lor, Ion Negreanu — că pentru mulți elevi matematica e o disciplină aridă și dificilă. Or, această știință este, în realitate, plină de farmec, aș spune chiar de poezie. Are o însemnătate colosală pentru un pedagog măsura în care reușește să deschidă accesul elevilor săi către aceste caracteristici ale matematicii. În liceul nostru au fost profesori de matematică excelenți, care au știut s-o facă într-un chip excelent. Și dacă ei au reușit, atunci noi trebuie să reușim astăzi cu atât mai mult.”

Liceul „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Buzău are mîndria de a fi format pe băncile lui intelectuali de înaltă valoare. Aici și-au cultivat pasiunea pentru studiu, pentru cercetarea științifică, academicianul Ștefan Vencov, om de știință de renume internațională sau Nicolae Vaschi-de, fost director al Institutului de psihiatrie de la Sorbona. Această glorioasă tradiție s-a păstrat și a fost dusă mai departe. Urmînd pilda și tradiția dascălilor care i-au precedat, profesorii de astăzi desfășoară, asemenea antecesorilor lor, o intensă activitate creatoare. În orașe mai mari sau mai mici — și nu numai în orașe, ci și la sate — pretutindeni școlile continuă și cultivă fondul de aur al tradițiilor moștenite de la înaintași. Paralel cu aceste tradiții se nasc și cresc tradiții noi. Sînt florile contemporaneității, ale societății moderne care, pe măsura scurgerii timpului, se înscriu în istoria învățămîntului nostru și îl fac să se ridice pe noi culmi.

În peisajul contemporan,

efervescente eforturi creatoare

Statornicirea, printre normele fundamentale ale vieții țării noastre, a consultării ample a întregului popor în a doborîrea unor măsuri menite să determine un nou curs al activității în toate domeniile de larg și vital interes a stimulat și mai mult inițiativa și gîndirea creatoare a membrilor corpului didactic. La baza noilor documente de partid și de stat privind dezvoltarea învățămîntului se află mii și mii de propuneri ale oamenilor școlii, unele de amploare unor veritabile studii care prospectează direcțiile principale ale evoluției în perspectivă a școlii românești de toate gradele. Alte mii de propuneri vin să întregesc pînă la amănunt trăsăturile proprii ale fiecărei forme de învățămînt din țara noastră. Începînd cu rezeșarea pe noi baze a cercetării privind psihologia pedagogică și pedagogia copilului, trecînd prin studierea stadiului actual și prospectarea evoluției în viitor a diferitelor structuri de învățămînt și ajungînd la amplele studii de pedagogie comparată menite să determine coordonatele învățămîntului românesc pe planurile de referință ale învățămîntului mondial, ansamblul forțelor cercetării noastre științifice în educație și învățămînt sînt angajate în vaste și efervescente eforturi creatoare. Puternicul sector al cercetării instituționalizate — pentru care mulți specialiști valoroși de peste hotare ne învidiază — i se adaugă investigațiile și experimentele coordonate

ale practicienilor din instituțiile de învățămînt, dintre care unele ating un nivel de interes național. Datele comparative cuprinse într-o serie de anchete de sociologie pedagogică întreprinse în ultimii ani arată că numărul învățătorilor și profesorilor cuprinși în sfera cercetării pedagogice și a investigației fenomenelor educaționale a crescut din anul 1984 pînă în anul 1988 de peste două ori și jumătate. Studii și experimente efectuate independent în diferite colțuri ale țării se interferează și se amplifică, conturînd direcții de îmbogățire și de adîncire în conținut a procesului de învățămînt, metode și forme noi, originale care sporesc randamentul și capacitatea formativă a muncii de educație. Confluența aceasta, contopirea nel de în ce mai deplină între teoria pedagogică și practica didactică este la rîndu-i un puternic izvor de tîrie pentru școala noastră contemporană.

Peisajul contemporan al învățămîntului românesc cuprinde, alături de școli care sîrbătoresc trei veacuri și jumătate de învățămînt cu tradiții latiniste și umaniste, școli dotate cu laboratoare pentru un învățămînt modern și eficient, cu mijloace tehnice audio-vizuale de factură internațională, școli cu clase speciale în fața cărora dezvoltarea prelegerii academice și profesorii universitari.

Confluente care determină vigoare și dinamism

Școlile de mai multe ori centenare, departele de a se menține în limitele unui învățămînt clasicizant, închisat, sînt larg deschise înnoirilor, făcînd din acestea unul dintre principalele atribute ale continuității unei tradiții educative pe ale cărei curceni de vîrstă se află încrustate numele unor personalități ale culturii, științei, tehnicii și artei românești. Școlile a căror existență integrală este legată de anii noștri socialiști au luat ca bază experiența seculară a învățămîntului românesc și, acționînd cu entuziasmul ce caracterizează tinerele colective, s-au înscris pe orbita unor acțiuni instructiv-educative mature și prestigioase. Ne situăm din nou, prin această activitate complementară, în zona unei confluente care determină vigoare și dinamismul școlii noastre de astăzi.

Rezultatele din ce în ce mai valoroase obținute de ultimele promoții de absolvenți ai școlii noastre de toate gradele sînt o mărturie de primă și indubitabilă importanță a capacităților învățămîntului românesc de a rezolva cu succes

sarcinile ce i-au fost trasate de partid și popor.

Este foarte interesant că modernizarea însăși ia proporții de tradiție. Profesorii de la Liceul „Gh. Șincai”, căuind în urmă cu cîtiva ani o modalitate de a spori calitatea rezultatelor pe care le dădeau elevii la învățatură, s-au gîndit să inițieze o adevărată acțiune de cercetare științifică ale cărei rezultate trebuiau să indice calea de ales pentru ridicarea nivelului la învățatură. Cînd acțiunea de cercetare a luat sfîrșit, datele ei au condus, între alte concluzii, la necesitatea tratării diferențiate a elevilor. Vreme de doi ani s-a apelat la tratarea diferențiată, individuală a elevilor după metodele clasice. Rezultatele la care a dus această soluție dovedindu-se de ajuns de palide, s-a născut ideea de a se apela la metode noi — și anume, la instruirea programată, de natură să asigure o reală tratare diferențiată. Colectivul de profesori care s-a ocupat de elaborarea programelor respective crează în școală o nouă tradiție — aceea a învățămîntului modern.

Modernizarea și semnificațiile ei

Vorbînd despre această în-cercare, continuată în prezent cu perseverență de profesorii Liceului „Gh. Șincai”, n-am dat decît un exemplu. Așa au început și profesorii altor licee din țară care, miinți de dorința de a-și perfecționa munca, au făcut mai înții ceretări timide, iar apoi, căpătînd încredere, au extins și au consolidat aceste începuturi. Există deja în țară licee cu săli de clasă care nu mai seamănă cu familiarele încăperi tradiționale, rezumate la bănci, tablă și catedră, ci cu laboratoarele unor mari institute de cercetare. Ele au aspectul unor elegante amfiteatre cu pereții capitonati, cu ecrane, fonotece și filmotece, cu microfoane etc. Asemenea săli se întîlnesc, de pildă, la Liceul din Baia Mare.

Aici se afla un laborator creat poate în primul rînd datorită pasionatului profesor Eugen Novac, autor al unei „Fizici experimentale”, tipărită în localitate. Laboratorul lui constituia o mică demonstrație a posibilităților pe care le oferă tehnica modernă. Am folosit verbele la trecut nu pentru că ar fi vorba de o realizare efemeră, care s-a consumat, ci fiindcă acest laborator nu a însemnat decît începutul unei tradiții. Nu de mult a fost creat un al doilea laborator, care își propune de asemenea să folosească tehnica modernă în predare, dar la un nivel superior primei încercări.

Modernizarea dă naștere unei noi didactici, care demonstrează posibilitatea de a spori eficiența procesului de învățămînt. Uneori este încă dificil să delimitezi, în masa multiplilor încercări de perfecționare a predării, ceea ce se va impune ca o tradiție viguroasă de cea ce este o simplă experiență trecătoare. Un lucru se poate afirma însă cu certitudine de pe acum — că generațiile actuale de profes-

sori sînt făuritorii unor puternice și înalte tradiții, pe care se va consolida viitorul învățămînt românesc.

În urmă cu doi ani de zile au luat ființă clasele speciale: o formulă avînd scopul de a aduna la un loc pe cei mai buni dintre cei mai buni, pe cei care vădesc talent și pasiune pentru o anumite disciplină. Pentru acești alergători de mare viteză au fost selecționați profesori anume și s-a stabilit un regim de studiu deosebit, menit nu numai să favorizeze ecloziunea aptitudinilor lor, ci ceva mai mult: să le stimuleze și să le întrefină capacitatea pe linia marii rezistențe. Acum, după cîtiva ani de selecționare, tradițiile claselor speciale pentru elevii cu aptitudini și interese deosebite în domeniul matematicii, fizicii și chimiei încep să se consolideze. Se creează, aici, forme deosebite de interesante de activitate, de un nivel rareori atins în trecut. Elevii clasei a XI-a de matematică de la Liceul „Gheorghe Lazăr” din Capitală, bunăoară, au organizat recent, sub conducerea profesorului de specialitate, un simpozion de ridicată tinută științifică. Între clasele speciale de fizică ale liceelor „Emil Racoviță” din Cluj și „Emil Racoviță” din Iași a avut loc un schimb de experiență în cadrul căruia elevii și-au propus unii altora, spre rezolvare, probleme originale, interesante și complexe.

Vechile și noile tradiții ale învățămîntului se constituie într-un eșafodaj de largă anvergură, care reprezintă parterul lui stabilă, alimentîndu-l cu vigoarea duratei. În anii din urmă, reevaluate și îmbogățite, ele au căpătat o nouă forță, care vine din forța idealurilor și direcțiilor de dezvoltare ale vieții sociale contemporane.

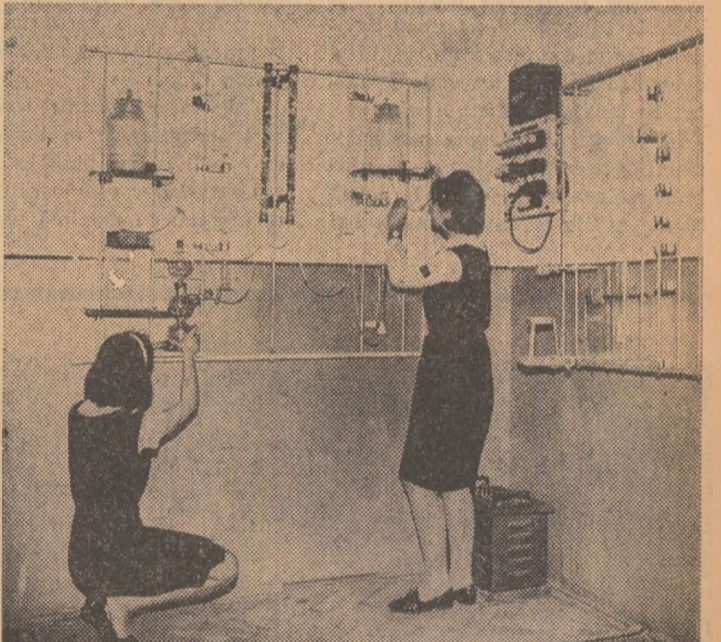
VICTOR MIRCEA

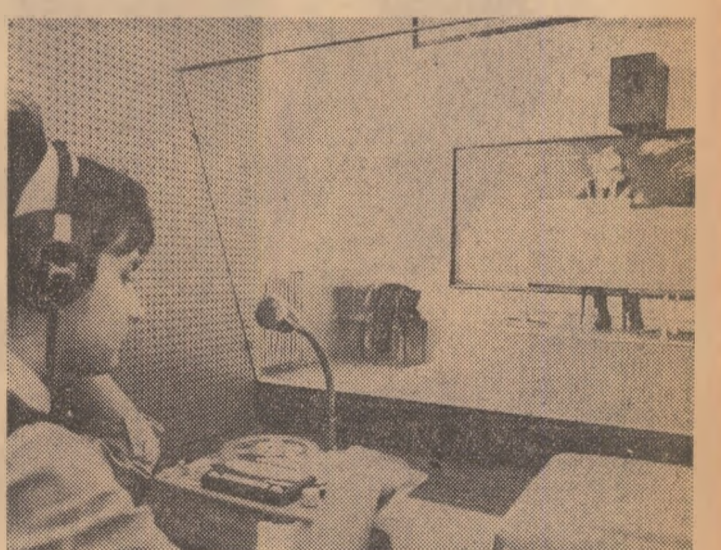
În Muzeul de istorie al Liceului „Nicolae Bălcescu” din Capitală

Laboratorul audio-vizual de la Liceul „Mihail Viteazul” din Turda

Instalația pentru obținerea produselor clorodice construită de elevii cercului de chimie condus de prof. Constantin Zavati de la Liceul „Vasile Alecsandri” din Bacău

În cabinetul de limbi străine al Liceului „Ion Neculce” din București

PREOCUPĂRI CURENTE ALE INSPECTORATELOR ȘCOLARE

Inspectoratele școlare județene și-au axat întreaga activitate din lunile de vară pe asigurarea, în toate unitățile școlare, a unor condiții optime pentru începerea și desfășurarea cursurilor în noul an școlar.

Un sondaj efectuat la inspectoratele jude-

tene, Dolj, Olt, Teleorman, Vrancea, Sibiu și Alba ne-a permis să constatăm în ce stadiu au ajuns pregătirile, cum au fost rezolvate problemele esențiale care se pun anul acesta în legătură cu deschiderea școlilor.

Pentru cei mai mici elevi

Una din aceste probleme este, după cum se știe, organizarea claselor care vor cuprinde copiii de 6 ani. La toate inspectoratele amintite acțiunile pregătitoare pentru deschiderea și funcționarea acestor clase au fost puse la punct. Pretutindeni clasele au fost organizate numai în localitățile și circumscripțiile școlare unde părinții și-au exprimat dorința de a-și înscrie la școală pe copiii de 6 ani și unde numărul acestora formează efectivul necesar. În școlile din județul Dolj vor funcționa 56 de clase I cu copii de 6 ani, în județul Olt 47, în județul Sibiu 22. Pentru toate aceste clase au fost recrutați învățători cu vechime și experiență la catedră, buni cunosători ai psihologiei copilului, ai problemelor multiple pe care le ridică predarea la clasele I. Pentru ca ei să fie familiarizați chiar de la început cu problemele pe care le vor avea de rezolvat în vederea introducerii cit mai firești a copiilor în activitatea școlară, la Alba Iulia, la Craiova, la Sibiu s-au organizat consfătuiri ale acestor învățători cu educatoarele.

Discuții ample s-au desfășurat în ultimele săptămâni și cu părinții viitorilor școlari. La unele întâlniri între învățători și părinți au fost invitate, de asemenea, psihologi și medici.

Au fost asigurate din vreme și manualele pentru aceste clase, materialul didactic necesar, precum și mobilierul — bănci adecvate, table etc. Învățătorii care vor preda la clasele I cu copii de 6 ani ar fi dorit să poată consulta din timp, spre a se pregăti mai bine pentru munca lor, programa după care urmează să-și organizeze predarea. Ei au aflat, din unele relatări publicate în presă, că s-a elaborat o programă unică de învățământ care se va aplica la toate clasele I, că această programă prevede, pe lângă un număr de ore pentru activități de tip școlar, și ore pentru jocuri distractive, plimbări etc., că perioada preabecedară s-a prelungit etc. Programă propriu-zisă n-au avut-o însă în mână, ceea ce le-a îngreuiat mult munca de pregătire. Să sperăm — ne-au spus unii inspectori — că ea se va afla totuși în mână învățătorilor până la începerea cursului scurt de pregătire ce va fi organizat pentru ei la nivel județean, așa încât să poată veni avizată la acest curs.

Școlarizarea — o problemă care nu poate scăpa atenției

Pe agenda de lucru a inspectoratelor județene a stat în această perioadă și școlarizarea tuturor copiilor de vîrstă școlară. În vederea rezolvării ei, pe lângă măsurile luate în fiecare unitate școlară, inspectoratele au cerut sprijinul organelor locale de partid și de stat, care l-au acordat, de altfel, cu maximă sollicitudine.

În județul Teleorman măsurile stabilite pentru asigurarea unei bune școlarizări au fost pe larg dezbătute atât la nivel județean, cit și

în comune. Pentru a se înlătura lipsurile existente în anul școlar trecut, s-a desfășurat o activitate intensă pe această linie. Astfel, câteva săptămîni inspectorii au stat zi de zi la școlile generale nr. 4 din Alexandria, nr. 1 din Turnu Măgurele, nr. 3 din Zimnicea, cit și la cele din comunele Tigănești, Islaz și altele, efectuînd împreună cu cadrele didactice un riguros recensămînt al tuturor copiilor de vîrstă școlară și punînd la punct evidența, care uneori s-a dovedit a fi defectuoasă întocmită, întrucît nu înregistra întotdeauna plecarea elevilor din școală sau din localitatea respectivă. În județul Olt, inspectoratul a organizat în comunele Poplogeni, Stupina, Ialca și Bratsavă, o largă acțiune de propagandă. S-au ținut expuneri la căminul cultural și la stația de radio amplificare, s-au inițiat numeroase discuții colective și individuale cu părinții. De asemenea, s-au trimis scrisori de înștiințare tuturor familiilor ai căror copii sînt înscriși în clasele I sau a V-a.

De ce n-au sosit încă în școli toate programele?

Am semnalat mai sus faptul că învățătorii claselor I sînt stînjiniți în pregătirea lor pentru munca din noul an școlar din cauză că programele acestor clase încă n-au sosit în școli. Dar și la alte clase și obiecte mai lipsesc o serie de programe.

S-a discutat de nenumărate ori despre importanța pe care o are în buna desfășurare a procesului de învățămînt asigurarea din timp a tuturor programelor școlare pentru noul an de studiu. Necesitatea cunoașterii și studierii lor din vreme de către cadrele didactice nu mai trebuie argumentată. Cercetînd la inspectorate care este situația în această privință, răspunsurile primite nu au fost tocmai satisfăcătoare. Este adevărat, majoritatea programelor pentru clasele V-XI s-au trimis inspectoratelor, iar acestea le-au difuzat școlilor. La inspectoratele Teleorman, Vrancea, Sibiu și s-a semnalat însă lipsa programelor de istorie și de limba și literatura română pentru clasele a IX-a și a XI-a, ca și a programelor de economie politică și de educație cetățenească. Pentru clasa a XII-a, pînă la data sondajului nostru — 11 august — nu sosise nici o programă.

Deși cunoscută dificultatea pe care le ridică neasigurarea la timp a programelor, direcțiile de resort din Ministerul Învățămîntului au neglijat și în acest an trimiterea lor din vreme. Programele erau însă deosebit de necesare mai ales pentru clasa a XII, care, începîndu-și în acest an activitatea, va funcționa pe baza unor programe și manuale noi.

Asigurarea tuturor școlilor cu toate programele în timpul scurt ce a mai rămas pînă la deschiderea cursurilor este o sarcină care se impune cu maximă urgență.

M. ROBEA

În noul an, o pregătire superioară a corpului profesoral

Printre obiectivele înscrise în preocupările actuale ale inspectoratelor județene se numără și acele menite să contribuie la perfecționarea profesorilor și învățătorilor, la ridicarea pregătirii lor de specialitate, la sporirea eficienței activității lor didactice. Sînt toate preocupări majore, meritorii, care se înscriu pe linia trasată de Plenara C.C. al P.C.R. privind ridicarea învățămîntului nostru pe o treaptă superioară.

În acest sens ni s-au pîrut deosebit de valoroase și actuale măsurile luate de inspectoratele județene Olt și Vrancea. Începînd din primele săptămîni ale noului an, inspectoratul județului Olt, bunăoară, va organiza pentru profesorii de literatură română, istorie, matematică, chimie și fizică un ciclu de expuneri la care vor fi prezentate cele mai noi cuceriri în domeniul respectiv. Expunerile vor fi susținute de cadre universitare, de oameni de artă, știință și cultură. Vor fi organizate de asemenea expuneri privind rolul și folosirea aparatelor audio-vizuale moderne. Mai îndeaproape se va ocupa inspectoratul în viitorul an școlar și de îmbunătățirea conținutului activității educative. Astfel, cu sprijinul Institutului de științe pedagogice și al Institutului de psihologie se vor organiza pentru diriginți consfătuiri cu cercetători în domeniul pedagogiei și psihologiei, la care se vor aborda o serie de aspecte ale educației copilului și adolescentului. De asemenea, este programată o consfătuire cu directorii și cu profesorii de literatură română din școlile care editează reviste ale elevilor. La aceste consfătuiri vor fi invitați și scriitorii, criticii de artă, graficieni.

Demne de subliniat sînt și măsurile luate de inspectoratul județului Vrancea pentru perfecționarea conținutului activității desfășurate în cercurile pedagogice și comisiile metodice. Acestea vor fi transformate — din întâlniri unde se prezentau adesea probleme cunoscute sau aspecte nesemnificative — în adevărate cursuri de studii, care vor aborda o tematică vizînd probleme actuale ale specialității respective, ca și ale pedagogiei și psihologiei. În primele ședințe din noul an școlar cercurile pedagogice vor dezbate tema „Ce înseamnă a fi profesor și pedagog al epocii moderne”.

Am semnalat în sondajul de față doar cîteva aspecte ale preocupărilor pe care le au inspectoratele județene în această perioadă, aspecte care, firește, nu ilustrează complet și multilateral ampla activitate ce se desfășoară pentru deschiderea în bune condiții a noului an școlar. Ceea ce trebuie subliniat este însă faptul că peste tot se manifestă spirit de răspundere, că fiecare măsură luată este menită să asigure școlii, învățămîntului o înaltă calitate, un randament sporit.

SE APROPIE...

Dacă urmăriți cum evoluează printre frunzele miniaturilor de buzdugan ale castanelor, veți constata că se apropie data cînd sărtoarele de pe trotuare vor fi părăsite în schimbul ghiozdanelor...

În școli miroase proaspăt a curățenie. Veselia pereților nou zugrăviți și ecoul unei voci într-o clasă goală arată limpede că se apropie 15 septembrie.

Știu: în primele două săptămîni orarul se va modifica de la o zi la alta; elevii se vor mai muta dintr-o clasă în alta; directorii vor trebui să se împartă în zece ca să poată rezolva o perativ, metodic și gospodărește totul; secretariatul va avea de răspuns de sute de ori pe zi, cu calm și claritate, aceluși întrebări.

bări. Nu-i ușor începutul de an în școli...

Există totuși posibilități de ușurare. Încadrările se cunosc (scrie în ziare că au fost întocmite în proporție de 90%). Se pot face deci orarele. Anul trecut în școala noastră, de pildă, s-a putut intra din prima zi în clase după orarul definitiv.

Îmi aduc aminte că la începutul anului școlar trecut am înfilit în cancelarie o colegă foarte tristă: i se „luaseră” copiii. De regulă, continuitatea claselor se respectă în toate școlile. Există însă o fluctuație a virurilor, o tendință de acaparare a celor mai bune elemente de către anumiți profesori. Cunoscut cazuri cînd într-un liceu cu renume un profesor avea obiceiul să-și selecționeze singur, după

mediile de la examenul de admitere și după foaia matricolă a anilor precedenți, viitorii discipoli. N-am înțeles niciodată cum direcția școlii respective se lăsa convinsă de profesor, consideră acul profesorului în orice caz necolegial.

Există apoi, la alți profesori, tendința de a căuta să fie încadrați la clase paralele „ca să pregătească o singură dată lecția”. Procedul acesta se răzbuie însă mai totdeauna la examenele de definitivare sau de grad...

Mai dănuie încă, pe la unii, și tendința unei severități excesive în trimestrul întâi. E o recunoaștere tacită a neputinței de a ține clasa în mînă altfel decît cu amenințarea primului trimestru. Prevăd de pe acum îngăduința

excesivă a unor colegi la examenele de corigență, îngăduință care va provoca reflexul condiționat al neînvățării pentru corigență în anii următori. Îngăduințorii vor constata ulterior că elevii lor au uitat în timpul verii și ce mai știau la sfîrșitul anului. Prevăd, de asemenea, la aceleași examene, severitatea excesivă a altora, cu rezultata la fel de puțin pozitive.

Prevăd un an nu tocmai ușor, dar foarte interesant pentru profesorii claselor a XII-a, primul an cînd apare această ultimă clasă, după cum prevăd un an bogat în experiențe folositoare pentru toți profesorii.

Îl vom începe peste cîteva săptămîni. Să pornim cu dreptul!

CONST. OTTESCU

Cum răspunde I.M.D.-ul cerințelor școlii?

Încă de la începutul vacanței, școlile s-au îngrijit să-și pună la punct laboratoarele și muzeele pentru noul an de învățămînt. Materialele didactice existente au fost revizuite și sortate, s-au făcut reparațiile de rigoare, așa ca fiecare aparat, fiecare piesă să poată sluji cit mai bine predării. Și, în același timp, s-a făcut loc în rafturile pentru materiale didactice noi, menite să sprijine eforturile de modernizare a învățămîntului. Cum răspunde întreprinderii buceureană de material didactic așteptărilor? — iată tema convorbirii pe care un redactor al gazetei noastre a avut-o cu tov. LUCA MINA, inginer șef la I.M.D.

— Sarcinile de producție ale întreprinderii noastre pe anul în curs — ne-a spus ing. Mina — reprezintă fabricarea unui număr de 100 de sortimente, în cantități cerute de Ministerul Învățămîntului. Producția aferentă perioadei care a trecut de la începutul anului și pînă acum a fost realizată, și un număr de peste 75 de sortimente, fabricate în cantități prevăzute în plan, au fost terminate, fiind livrate sau în curs de livrare la beneficiari. Pînă la sfîrșitul anului și celelalte 25 de sortimente din plan vor fi realizate în cantitățile planificate.

— Care sînt noutățile pe care le vor înțeli elevii în școli, în materie de material didactic, în toamna acestui an?

— S-au realizat, pe lângă materialele intrate anterior în producție, 15 sortimente noi. Este vorba mai ales de materiale din domeniul fizicii și al științelor naturale. Printre materialele destinate studiului fizicii se află o nouă mașină centrifugă cu accesorii, cutia cu rezistențe, un radiometru, un set de plănșe electrice, o trusă de emisie-recepție etc. Pentru științele naturale, un set de secțiuni în rădăcină, tulpină, frunză și pistil, bobul de grîu incolțit și altele. Trimitem de asemenea școlilor o trusă completă pentru studiul matematicii, destinată unor școli speciale, figuri magnetice pentru numere, care vor fi utilizate de școlari și altele.

— Ne îndoiim că școlile vor fi satisfăcute doar cu atât...

— Se află la noi, în faza de studiu și proiectare, materiale mai moderne care, credem, vor mulțumi pe beneficiarii noștri. Iată, bunăoară cîteva dintre noile sortimente pe care le vom fabrica în cursul anului 1969: un aparat pentru demonstrarea modului de lucru al schimbătorilor de ioni, destinat laboratoarelor de chimie, un aparat necesar studiului rezistenței electrice a metalelor, un giroscop, o trusă destinată unor lucrări practice din domeniul mecanicii solide, precum și un aparat necesar studierii mișcării uniforme accelerate, o machetă a celulei vegetale, o alta privind fecundarea, segmentarea și evoluția embrionului, modele ale organelor de simț, o sumă de preparate microscopice. O parte

din aceste materiale va ajunge în școli, sperăm, încă în cursul acestui an școlar.

— Căror cauze i se datorează, după părerea dv., ritmul relativ lent de lucru al întreprinderii de material didactic?

— Multe cauze țin de însăși activitatea noastră, pe care ne străduim s-o perfecționăm. M-aș referi însă și la unele greutăți cu care luptăm și pe care singuri nu le putem înlătura. Iată, ceea ce ne împiedică foarte mult în valorificarea tuturor posibilităților noastre este situația aprovizionării tehnico-materiale. Aici dănuie în continuare premise pentru o proastă organizare a muncii, pentru ne-realizări de plan.

— În ce constau, practic, greutățile?

Pregătirea materialului didactic pentru studiul biologiei

Despre ghiozdane, penare și alte rechizite

Mal devreme — decît în alți ani, în acest sfîrșit de vară librării au fost asaltate de tradiționali consumatori de rechizite — elevii, în căutare de caiete, creioane, tocuri, compasuri, călmări, serviete, ghiozdane...

Trebuie să ne exprimăm satisfacția că în acest an sortimentele sînt mai multe, iar perspectivele între-văzute în depozitele librărilor arată limpede că producătorii și comerțul s-au grăbit să asigure cu rechizite necesitățile pieței. Dar toate acestea nu înseamnă că problema rechizitelor s-a rezolvat sau că ea nu mai generează altele.

Ne gîndim la faptul că bunele și practicele ghiozdane de mînă și de spată din spalt, trainice și ieftine, au dispărut fără urmă din depozitul asalt al micilor consumatori, fiind acum înlocuite prin ghiozdane de piele fără buzunar care, firește, prin prețul lor mai ridicat, incită la rezerve, sau la pieirea fără urmă a unor categorii de serviete din P.C.V. Încăpătoare, rezistente și foarte căutate, după ce au provocat prin precara lor prezență în rafturile librărilor cozi lungi, acestea s-au eclipsat acum definitiv. De altfel, nici serviete de piele nu mai găsesc în toa-

te librăriile. Se pare că în locul tuturor acestora se așteaptă sortimente noi. Dar cînd? Ne gîndim și la faptul că întreprinderea „Arta mobilei” din Tg. Mureș, deși a furnizat astăzi vară librărilor, în stocuri restrînse, o foarte frumoasă penar din lemn, cu mașină de socotit în interior, nu a perseverat pe această linie astfel încît tocmai acum cînd e nevoie de el, elevii nu mai găsesc de mult dispărutul penar. Nu înțelegem nici de ce lipsesc liniile lungi de 40 pînă la 50 cm, confecționate din material plastic și am rămas surprinși de faptul că

noua și ingenioasa călmăra din material plastic transparent, cîpătînd un singur capac în plus, a reușit performanța de a-și dubla prețul inițial. Pentru acest motiv se caută în zadar varianta veche și nu se vinde cea nouă.

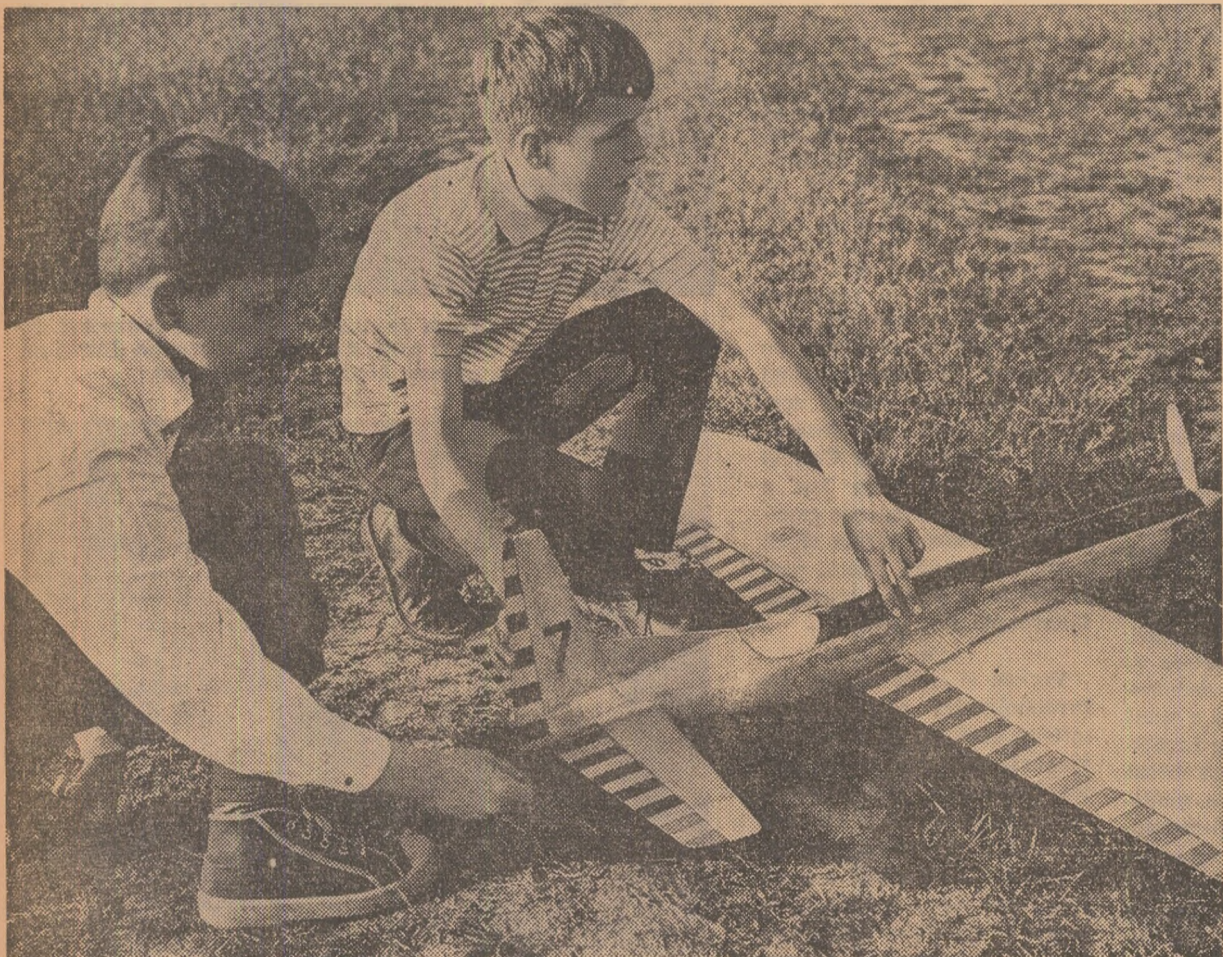
O „aventură” regretabilă a fost și aceea a compasului „Olimpia”. Librării s-au prefurat cînd au auzit că prețul acestui compas foarte bun s-a redus de la 20 de lei la 13 lei. Din păcate, cu acest preț compasul a suferit nu numai o reducere valorică — parțială — dar și una fizică

— și aceea integrală: nu s-a mai livrat.

Curios este traseul unor rechizite. Se pare că fabrica „Stăruința” din București livrează caiete și la Bacău, în timp ce fabrica „Steaua roșie” din Bacău își trimite marfa și la București. De ce? Nu se știe. Se pare că numai așa, pentru plimbarea în sine...

Aceste deficiențe se pot remedia pe parcurs. Timp mai este. Să fie, numai, și dorința — și stăruința — de a le remedia.

C. DOBU

Aeromodellism

Către o schimbare a perspectivei în studiul gramaticii

Între faptele de limbă și definițiile lor • Instrumentul lingvistic, o condiție esențială a activității intelectuale • Care este cheia studiului gramaticii?

Ca și în domeniul celorlalte discipline, și în domeniul limbii, al gramaticii ei se înregistrează în ultimii ani numeroase căutări vizând înnoirea, modernizarea conținutului și formelor predării. Apar tot mai frecvent lucrări ale unor specialiști care tind să adapteze mai bine gramatica școlară cerințelor contemporane, s-o facă mai ușor și mai profund înțeleasă de elevi. O asemenea lucrare este, de pildă, cea intitulată „Gramatica nouă în școală”.

Autorul ei, profesorul Georges Court, repropune în primul rând gramaticii predate în prezent în școală faptul că ea nu permite elevilor să înțeleagă funcționarea limbajului, că le transmite noțiuni confuze, suprapunind o descriere sintaco-logică a categoriilor de sens și a raporturilor dintre ele pe un sistem de ferarhizări și de construcții ale unor forme care nu le corespund — cu alte cuvinte, că prezintă definiții care nu corespund faptelor de limbă. Gramatica școlară, subliniază G. Court, nu ține seama de realizările lingvistice și, în special, de realizările școlii structurale.

Or, ideile formulate de această școală cu privire la faptul că limba este un instrument cu o structură internă proprie, că fiecare element al acestei structuri nu are valoare decât prin referirea la alte elemente, că orice modificare a unui element antrenează o adaptare a structurii, a sistemului existent, un nou echilibru intern al acestui sistem — au deschis calea unor ample cercetări nu numai în domeniul limbii, dar și în logică, în psihologie, în antropologie, în noile discipline ale informației, în semiologie, în cibernetică. Se consideră, pe bună dreptate, că gramatica școlară nu poate să rămână mai departe străină de progresele făcute în știință, că ea trebuie să țină seama de noile perspective pe care le deschid acestea.

Sarcina modernizării studiului gramaticii se pune cu atât mai insistent cu cât problema limbajului interesează cercuri științifice

foarte largi, studiul limbii aflându-se la răspântia multor științe. Dar nu numai pe plan științific, ci și pe plan pedagogic se simte stringent nevoia unei înnoiri. Așa cum este predată, gramatica reprezintă pentru elevi, cel mai adesea, un obstacol în studiul limbii, derutându-i și descurajându-i. Or, întreaga activitate a intelectului, îmbogățirea acestuia, trecerea la operațiile mentale abstracte se bazează în foarte mare măsură pe stăpânirea instrumentului lingvistic. Copilul care la 10-12 ani n-a dobândit priceperea de a mînuși suficient de corect limba sa maternă în vorbire și scriere este mult handicapat în dezvoltarea lui intelectuală, ca și în opțiunea profesională.

În lucrarea sa, G. Court propune un nou mod de predare a gramaticii, o schimbare a perspectivei din care este privită aceasta. Despre ce este vorba, în linii mari? De-a lungul întregii sale lucrări revine cu insistență cuvintul „opozitie”, pe care autorul îl consideră cuvintul-cheie al studiului limbii și gramaticii. Valorile gramaticale sau semantice, susține el, apar numai în contextul unei fraze, al unui grup de cuvinte; alegerea semnelor pentru crearea unui mesaj purtător de sens cere ca cel ce face această alegere să simtă, atunci cînd le asamblează, valoarea lor contextuală. Dar acest lucru este posibil numai pentru că în limbă semnele se organizează în sisteme de „opozitie”: orice semnificație aleasă se determină în confruntarea cu sistemele diferite sau contrare, nascîndu-se din diferențele lor — diferențe de semnificație, asociate cu diferențe de formă. Pentru a argumenta această teză a sa, G. Court recurge la o analogie: dacă toți băieții și toate fetele unei familii ar purta același nume, el n-ar putea fi chemați în mod individual; în mod necesar se impune, deci, o diferențiere. Concluzia la care ajunge este că orice semn, orice ansamblu de semne, orice construcție trebuie să fie raportate întotdeauna la para-

digmele lor, la permutanții lor posibili, pentru că aceștia constituie între ei serii în care se operează, prin opoziție, alegerea. De această noțiune esențială, consideră el, depind categoriile, conversiunile, toate felurile de exerciții de substituție, care au un puternic caracter formativ.

Metoda tradițională, spune G. Court, clasează cuvintele după categoriile substanță, proces, calitate legată de substanță, circumstanțe legate de proces. Ea distinge propoziții care sint expresia unei judecăți și funcții — relații de sens între cuvinte. Or, după părerea lui, trăsătura distinctivă a părților de vorbire o dau marile categorii referențiale: de gen, de număr, de persoană, de dată, de aspect.

Autorul lucrării afirmă că nu intenționează să introducă în studiul gramaticii o dezordine inutilă, ci să-l facă mai clar, mai interesant și mai eficient, astfel încît el să permită elevilor, într-o primă etapă, să înțeleagă cum se organizează un enunț, iar ulterior cum se realizează funcțiile limbii — funcția de comunicare, care permite posesorilor aceluiași cod să comunice unul cu altul, funcția de instrument de gândire, care permite analiza și reprezentarea experienței proprii, relațarea ei, raționamentul, organizarea proiectelor etc., funcția de expresie și, în sfîrșit, funcția estetică — precum și faptul că toate aceste funcții sint interdependente.

Desigur, se pot face — și se vor face, neîndoielnic — numeroase rezerve în legătură cu sistemul propus în lucrarea „Gramatica nouă în școală”. Neîndoielnic este însă, în același timp, faptul că se impune o reevaluare a conținutului și metodelor predării gramaticii conform cu progresele realizate în știința limbii și cu cerințele pedagogiei moderne.

ALEX. IOANÎTESCU

*) Georges Court, La grammaire nouvelle à l'école, Presses Universitaires de France, Paris, 1968

Cercetări despre rolul educației în dezvoltarea economică

În ultimul deceniu, rolul educației în dezvoltarea economică a suscitat un interes crescînd. Soco-tind că este deci oportunitate să prezinte specialiștilor, ca și marelui public, o informare generală în acest domeniu, UNESCO a editat recent o culegere de texte reprezentative consacrate problemei respective de către economiști clasici sau contemporani.

Culegerea cuprinde, în total, 65 de texte, alese de un comitet de redacție compus din Mary Joan Bowman (Universitatea din Chicago), Michel Debeaux (Universitatea din Paris), John Vaizey (Universitatea din Oxford) și V. E. Komarov (Institutul de economie mondială din Moscova).

Printre principalele probleme tratate în cele 12 secțiuni ale culegerii figurează în deosebi următoarele: educația ca exigență prioritară a dezvoltării; formarea capitalului uman; partea educației scolare în creșterea veniturilor pe cap de locuitor; costul și randamentul investițiilor în învățămînt; resursele disponibile pentru educație; planificarea educației.

Învățămîntul în era spațială

Comunicarea spațială oferă în domeniul pedagogic soluții la o altă scară decît mijloacele tradiționale, permițînd ca educația să fie gândită după noi categorii și noi dimensiuni.

Tările dezvoltate au fost primele care au beneficiat de numeroasele progrese îndeplinite în domeniul învățămîntului. O șansă egală să fie gândită după noi categorii și noi dimensiuni.

Cunoscutul specialist din domeniul televiziunii școlare, H. Deuzeide definește 3 stadii de evoluție în învățămîntul prin satelit: satelitul de la punct la punct, transmisiile mesaje primite de stațiuni la sol (acest tip există în prezent, dar e puțin folosit pentru învățămînt), satelitul de distribuție, care ar putea fi pus la punct către anul 1970 și care va difuza mesaje speciale primite direct de stații receptoare special echipate în acest scop și, în sfîrșit, satelitul de radiodifuziune directă, ale cărui mesaje vor putea atinge nemijlocit orice receptor individual sau colectiv situat în zona de difuzare.

De mai bine de un deceniu, cinci echipe de cercetare, la Londra, Paris, Bruxelles, Stockholm și Zurich desfășoară un studiu asupra creșterii psihice și asupra dezvoltării psihomotorii și caracteriale a copilului normal. În cadrul acestui studiu se aplică metoda numită „longitudinală”, bazată pe principiul examinării aprofundate și re-

Exemplare de Ilex Aquifolium, Taxodium distictum și Diospyros Virginiana existente în parcul dendrologic al Liceului nr. 1 din Bistrița

Un parc dendrologic școlar

Creat în toamna anului 1958, parcul dendrologic al Liceului nr. 1 din Bistrița cuprinde în momentul de față aproximativ 300 de specii și varietăți din flora indigenă și exotice. Organizat pe baze științifice, el a fost plantat după criteriul sistematic-filogenetic — pentru a oglindi evoluția regnului vegetal, ecologic — pentru a demonstra creșterea de elevi Aici s-au desfășurat interesantele observații morfologice și fiziologice asupra florei noastre.

An de an parcul dendrologic se îmbogățește cu noi specii și se ex-

măvara, în lunile aprilie și mai, printr-o programare succesivă a claselor, aici pot să-și desfășoare activitatea toți elevii liceului. Ei sint cei care execută plantările, lucrările de ocrotire împotriva dăunătorilor vegetali și animalii, de administrare a îngrășămintelor organice și minerale, ca și toate celelalte lucrări de întreținere. Parcul constituie astfel un util și important mijloc de studiere a cunoștințelor de botanică și de biologie generală. Totodată, parcul dendrologic dă posibilitatea desfășurării unei vii și bogate activități în cadrul cercurilor de elevi Aici s-au desfășurat interesantele observații morfologice și fiziologice asupra florei noastre.

Prof. LIVIU CUBESCH Bistrița

tinde pe suprafețe tot mai mari. La dotarea sa cu specii foarte rare au contribuit și unele institute de cercetări, stațiuni experimentale și întreprinderi agricole de stat, ca și elevii sau părinții acestora. Foștii elevi, dintre care mulți sint astăzi absolvenți ai învățămîntului superior, manifestă și acum interes pentru dezvoltarea parcului, trimițînd celor ce se îngrijesc de întreținerea lui semințe, sesizînd curiozități și lucruri interesante din lumea plantelor.

Munca migăloasă și atentă desfășurată la Liceul nr. 1 din Bistrița pentru realizarea și întreținerea parcului dendrologic este din plin răsplătită de frumoasele rezultate obținute.

Algebra în clasa I

Numerosi specialiști consideră că nivelul inegal de pregătire al elevilor din licee și al studenților se datorează faptului că, în timp ce o parte din aceștia au constituit obiectul unei stimulari intelectuale încă de la o vîrstă foarte mică, alții au fost lipsiți de o asemenea stimulare. Ca urmare ei preconizează să se procedeze de la vîrsta de 3 sau 4 ani la învățarea cuvintelor, a cifrelor și socotitului și să se folosească metode moderne începînd din clasele cele mai mici.

O serie de experiențe interesante realizate în acest domeniu în U.R.S.S., au fost descrise de către profesorul D. B. Elkonin de la Academia de științe pedagogice din Moscova. Acesta a izbutit să-l facă pe copil de 3 sau 4 ani să perceapă culorile, aducîndu-l astfel la nivelul atins de copil de 6 sau 7 ani. El a experimentat de asemenea o serie de căi me-

nite să suprimă trecerea dificilă de la aritmetică la algebra, începînd să procedea, din primul an al școlii primare, o „aritmetică fără cifre”. Spre deosebire de metoda tradițională, în care, datorită faptului că cifra exprimă o cantitate dată de obiecte, trecerea la fracții, la proporții se revela dificilă pentru copii, metoda adoptată de prof. Elkonin pornește de la prezentarea grafică a cantităților — lungimi, greutatea, volumul — și de la compararea acestor cantități.

Apoi copiii sint obișnuiți să exprime aceste comparații prin litere și semne de egalitate și de inegalitate. În acest fel el pășese la învățarea raționamentului teoretic încă înainte de a cunoaște numerele. Pe această bază copiii înțeleg fără dificultăți că numărul este o relație, nu un obiect și se dovedesc capabili să sesizeze mecanismul ecuațiilor și să-l folosească în rezolvarea problemelor cu ajutorul cifrelor sau al simbolurilor.

Contribuții la studiul dezvoltării copilului

De mai bine de un deceniu, cinci echipe de cercetare, la Londra, Paris, Bruxelles, Stockholm și Zurich desfășoară un studiu asupra creșterii psihice și asupra dezvoltării psihomotorii și caracteriale a copilului normal. În cadrul acestui studiu se aplică metoda numită „longitudinală”, bazată pe principiul examinării aprofundate și re-

petate regulat, timp de mai mulți ani, a unui și aceluiași eșanion de copii. Lucrările celor cinci echipe sint puse la punct și coordonate conform unui plan de ansamblu.

Recent a apărut o lucrare care oglindește unele rezultate parțiale ale cercetării. Este vorba de lucrarea „Contribuții la studiul

dezvoltării copilului. Aspecte medico-sociale și psihologice” de dr. Alfred Sand. Acesta a lucrat la început cu un grup de 250 de copii, recrutați dintr-o comună a aglomerației bruxelleze, reținînd ulterior, pentru o observație longitudinală prelungită, un eșanion de 120 de copii care au fost prezenți la toate etapele de investigare.

BIBLIOTECA

TREI DASCĂLI, TREI CĂRȚI

În coloanele gazetei noastre s-a vorbit nu o dată despre activitatea rodnică a cenacului literar „Mihail Sadoveanu” de pe lângă Clubul sindicater din învățămînt — București. De data aceasta ne face plăcere să consemnăm în viața cenacului și cu puțin timp în urmă, aproape concomitent cu văzută lumina tiparului trei cărți scrise de trei dintre cei mai vechi, mai prodigioși și mai activi membri ai acestuia — profesorii Dimitrie Goga, Lola Stere Chiracu și David Sava.

Acum cîteva luni, Muzeul pedagogic din București omagia munca profesorului emerit DIMITRIE GOGA, dăruiți școlii de-a lungul

multor decenii, expunînd o parte din scrierile sale: manuale, articole, corespondență, cărți de povești. Desăvîrșit pedagog și talentat prozator, D. Goga

îmbogățește literatura noastră pentru copii cu încă o carte de povești: „Domnul florilor și al pămîntului” (Editura tinerețului).

Acțiunea celor zece povești din volum coboară ușor din fantastic în realitate, prin universul simplu creat din ceea ce au la îndemîna copiii, țesut într-o limbă curată, bine mișnată de autor. Micul și marele cititor sint atrași de la început. Cunoscinde preferința copiilor pentru elementul epic, D. Goga nu pierde timp cu introduceri livrestice, cu descrieri searșade: el narează simplu și convingător.

Unele povești sint apropiate de fabulă, avînd personaje din lumea viețuitoarelor necuvîntătoare: „Povestea purcelului”, „Povestea motanului”, „Povestea lupului”, „Lins-prelins”. În altele, figura centrală este omul în luptă cu răul, ajutorat de animalele din jur: „Boul năzdrăvan și copilul sărman”, „Povestea lui Ali și a măgărușului”, „Domnul florilor și al pămîntului” — povestirea cu multe semnificații care dă titlul volumului — pune alături de crudul și egoistul împărat

pe pantofarul iscusit, generos și înțelept. Fiecare poveste este o feastră spre viață prin care copiii privesc uimiți și incintați.

CUB DE VULTURI

Profesorul DAVID SAVA, aflat la a treia carte, a reunit în „Cub de vulturi” — volum apărut recent în Editura tinerețului — cîteva povești din vremuri de demult, din vremuri despre care și istoria păstrează puține date. Pe atunci, pe me-leagurile țării noastre să-

lășiau strămășii dacogeți. Eroi povestirilor sint ruși direct din istorie: Dromichete, Oroles, Burebista, Scorilo, Decebal. Cartea nu-i însă nici istorie și nici ficțiune. Sint fapte aievea păstrate pînă la noi prin puternica lor semnificație. Se desprinde, din rîndurile scrise de profesorul David Sava, bărbăția acelor oameni mari care și-au apărut pămînturile dragi, înțelepciunea conducătorilor, vitejia ostașilor.

Pedagogul-scriitor nu se dezmințe. El înfățișează micul cititor o țară, o lume, pe strămășii din a căror viață și luptă el au să-și tragă cele mai nobile trăsături de caracter. Cartea își atinge țelul. Povestirile se citesc cu plăcere, iar limbajul folosit îi familiarizează pe copii, cu ajutorul unui substanțial glosar, cu arhaisme, cuvinte și denumiri istorice vechi

Profesoara LOLA STERE-CHIRACU, cu volumul „Povești”, apărut în Editura pentru literatură, este la debutul său editorial. Acțiunea ampler sale narative se plează tot în

istorie, însă într-un timp relativ mai apropiat de veacul nostru, în secolele XVI—XVII, avînd totodată o arie geografică întinsă în cea mai mare parte, ele istoricesc întîmplări din țî-

nurile macedonene — care, după cit se vede, fi sint familiare autoare. Dar povestirile posedese și în țara Românească, în vremurile lui Mihai Vodă Viteazul, ca și în Moldova, în vremea de după domnia lui Dimitrie Cantemir. Un suflu comun unește personajele diferitelor povești: dragostea lor pentru libertate, lupta plină de jertfă și sacrificii pentru independența națională și socială.

Volumul destul de masiv al Lolei Chiracu dezvăluie un prozator care stăpînește bine neiteile sale. Un debut, deci, de bun augur.

Cele trei cărți ne aduc în atenție prezența în lumea literelor a trei scriitori al căror profil de dascăli se citește ușor printre rînduri.

AL. I. VLADIMIR ELENA GORGESCU-CAZAN

Oaspeți de peste hotare despre

ÎNVĂȚĂMÎNTUL ROMÂNESC

Pregătirea cadrelor — la un nivel științific și pedagogic dintre cele mai înalte

• Documentare deschisă către tot ce este nou și valoros în lume • Deosebită competență științifică a profesorilor • Un sistem modern și judicios de organizare a cercetării științifice • O valoroasă unitate a învățămîntului, de la cel preșcolar la cel universitar • Raport pe deplin echilibrat între teoria și practica învățămîntului

Prof. PAVEL BENEȘ,

Universitatea din Brno:

„Am avut prilejul de a cunoaște învățămîntul românesc pe parcursul a trei etape ale evoluției sale. Mai întâi în perioada anilor 1931-1932 — cînd, tînăr fiind, am primit o bursă de studii la Universitatea din București — apoi în anul 1955 și, în sfîrșit, acum. Vreau să spun fără rezerve că este de învidiat țara care poate înregistra în decursul cîtorva decenii asemenea salturi cantitative și calitative pe planul învățămîntului și al cercetării științifice.

Pregătirea profesorilor și a cadrelor de cercetare realizată în cadrul Universității din București se ridică, pe coordonatele învățămîntului mondial, la un nivel științific și pedagogic dintre cele mai înalte. De mai multă vreme lucrările elaborate de oamenii de știință și profesorii universităților românești au intrat în circuitul internațional al culturii. Ca specialist m-a interesat deosebi bilanțul editorial pe plan lingvistic și filologic. Au fost editate zeci și zeci de dicționare de calitate, enciclopedii, lucrări de gramatică și dialectologie, iar noul Atlas lingvistic este, după părerea mea, o operă admirabilă, de prestigiu mondial.

Ceea ce m-a impresionat însă poate mai mult decît tot ce am văzut și ceea ce constituie, după părerea mea, trăsătura cea mai caracteristică a învățămîntului românesc, este ampla și efervescentă dezbateră științifică ce se poartă la toate nivelele, documentarea deschisă către tot ce este nou și valoros în lume. Este, aceasta, o atmosferă care va deschide fără îndoială porți și mai largi de afirmare învățămîntului și științei românești. De altfel, numărul mare de tineri români ce se afirmă în munca de cercetare științifică alături de oamenii de știință care au cucerit de mult terele consacrarii internaționale constituie o dovadă elocventă în această privință.

Aș vrea să închei cu cîteva rînduri despre o originală modalitate formativă folosită în România, care mi se pare deosebit de valoroasă. Am aflat că în vacanța de vară sînt reuniți în diferite tabere din țara dv. elevii cu aptitudini deosebite, excepțional dotați pentru anumite domenii de activitate — științifice, literare, artistice. Chiar aici, la Sinaia, unde pe-trec aceste zile ființează două asemenea tabere pentru elevii talentați în domeniul literaturii și pentru elevii cu înclinații pentru muzică și arta dramatică. Este o inițiativă admirabilă, corespunzînd, după părerea mea, uneia din cele mai pozitive tendințe existente pe planul învățămîntului mondial, aceea de a crește, încă din perioada anilor de școală și ai primelor încercări pe viitorii oameni de știință, pe viitorii literați și artiști. Sînt convins că peste o perioadă relativ scurtă de timp vor începe să fie culese roadele bogate ale unor asemenea inițiativă.”

Prof. ANDRÉ RIGAUULT,

Universitatea „McGill”
din Montreal:

„Modalitățile de pregătire ale noii intelectualități din România sînt, fără îndoială, de nivel internațional. Cînd afirm acest lucru mă refer la trei date fundamentale: deosebita competență științifică a profesorilor, nivelul pedagogic ridicat al studenților în general și mijloacele tehnice moderne cu care sînt dotate laboratoarele marilor instituții de învățămînt. Mi-a solicitat în mod deosebit atenția laboratorul fonetic al Institutului de limbi străine din București, creație originală a unui inginer român, care, din punct de vedere al concepției, se poate măsura de la egal la egal cu cele mai perfecționare realizări în domeniul echipamentului audio-vizual didactic de care dispun țări cu cel mai ridicat nivel de dezvoltare tehnică și industrială.

Am avut prilejul să discut cu cîteva tineri profesori, absolvenți din ultimele promoții ale facultăților. Nivelul lor de cunoștințe este impresionant.

Un alt fapt care m-a impresionat în mod deosebit este sistemul modern și judicios de organizare a cercetării științifice și raporturile acesteia cu învățămîntul. În majoritatea țărilor — ca și la noi, în Canada, de altfel — cercetarea științifică se confundă, în cele mai multe domenii, cu activitatea cadrelor din institutele de învățămînt superior. Eforturile profesorilor-cercetători sînt relativ dispersate, adesea individuale. Invidiez sincer pe mulți dintre tinerii mei colegi români care pot efectua cercetări în echipe multiple, complex constituite și dispun în acest scop de tot timpul ce le este necesar.

Sper — și colegii canadieni sînt de acord cu mine în această privință — că vom putea întări pe viitor și mai mult colaborarea cu România în sfera învățămîntului și științei, organizînd mai multe schimburi culturale și științifice reciproce.”

Prof. HERBERT PETER,

Șef de catedră la Școala de înalte studii comerciale din Viena:

„Impresiile mele despre nivelul învățămîntului și al științei educației din România sînt în bună parte, rezultatul contactelor pe care le-am avut, în diferite împrejurări cotidiene, cu diverși tineri de vîrste diferite și cu un stadiu de cultură diferit. Discuțiile cu ei mi-au dovedit că educatorii români sînt, în multe privințe, mai avantați decît noi. Tinerii de aici lasă impresia că și-au însușit în mai mare măsură principiile unei educații civice, ale comportării civilizate și disciplinate. Ei se arată foarte interesați să participe la discuții științifice, culturale, artistice, dovedind adesea o documentare remarcabilă. Aceasta, ca

și numeroase alte manifestări ale tinerilor români, seriozitatea și curiozitatea lor științifică — care nu exclude voioșia și buna dispoziție continuă — dragostea lor pentru tradițiile folclorice, pentru cîntecul și dansul popular, toate sînt fațetele multiple și prețioase ale unor caractere asupra cărora educația a acționat îndelung și eficient.”

Prof. asist.

POVL SKARUP,

de la Universitatea
din Aarhus:

„Relatările unor colegi care au avut prilejul să viziteze România sau să participe aici la diferite conferințe și seminarii internaționale mi-au alimentat în ultimii ani, din ce în ce mai intens, interesul pentru țara dv. Acesta, adăugîndu-se preocupărilor mele de a cunoaște una dintre cele mai interesante limbi românești, m-a determinat să efectuez o vizită de studii în România.

Totul, din prima oră petrecută în această țară, a fost admirabil. Totul, începînd cu proverbiala ospitalitate românească — care nu numai că nu s-a desmințit, ci mi-a apărut într-o aureolă mai strălucitoare — și terminînd cu cunoașterea „pe viu” a lucrărilor efectuate de cercetătorii români, cu orientarea modernă a studiilor acestora.

Pînă acum, această primă vizită a mea în România mi-a permis mai mult cunoașterea pe plan științific și documentar — prin filme și conferințe — a țării. Plîmbările pe Valea Prahovei mi-au dat însă o imagine concretă despre frumusețile și pitorescul țării dv. Sînt hotărît să revin, poate chiar anul viitor, într-o excursie cu automobilul.

Aș vrea să închei informînd cadrele didactice din România asupra unui fapt pe care îl socotesc semnificativ. În Danemarca se înregistrează un interes sporit pentru România, pentru cultura și arta românească, pentru studiul limbii române.”

LYDA DIAZ

membră în conducerea
Uniunii învățătorilor
din Montevideo:

„Am auzit multe lucruri interesante despre învățămîntul din România și eram dornică să-l cunoașter în deaproape. Anul acesta, cu prilejul unei vizite în țara dumneavoastră, împreună cu o delegație de cadre didactice din Uruguay, am avut plăcerea de a realiza această dorință. Am putut cunoaște, în cadrul vizitei noastre, activitatea desfășurată de educatorii Liceului „I. L. Caragiale” din București, ai Școlii generale nr. 150, ai Palatului pionierilor și ai Grădiniței de copii de pe lângă Fabrica de confecții și tricotate „București”. Totodată am fost primii la Secretariatul Consiliului

Central al Uniunii Generale a Sindicatelor și la Comitetul Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de învățămînt și Cultură, avînd un util schimb de vederi asupra unor probleme de interes comun.

Ne-au impresionat pozitiv rezultatele deosebite pe care le-ați obținut în ridicarea nivelului de cultură a poporului, în crearea de cadre bine pregătite, în concordanță cu nevoile economiei și culturii dv., precum și programul de trecere la învățămîntul general obligatoriu de zece ani. Mi se pare valoroasă unitatea ce se realizează în învățămîntul dv., de la cel preșcolar la cel universitar. Am convingerea împărtășită și de colegii mei, că multe din metodele de muncă folosite de pedagogii români pot fi aplicate și în țara noastră. Un fapt concret în această privință îl constituie vizita noastră la Școala generală nr. 150, unde am putut vedea felul cum se desfășoară un experiment privind predarea de către cadre didactice specializate a obiectelor de învățămînt din programa claselor I-IV. Nu intenționez să vă flatez, dar ideea aplicată la această școală mi se pare deosebit de originală. Pot spune că am cunoscut multe încercări de ridicare pe o treaptă superioară a învățămîntului elementar, dar așa ceva n-am mai întîlnit. Mi se pare că atît mai valoros experimentul realizat în țara dv. cu cît sînceră și fiu, mi-am învins propriile rezerve ce le aveam la început, aflînd rezultatele practice obținute la această școală timp de 8 ani. Mi s-au părut de asemenea foarte interesante preocupările profesorilor români în legătură cu orele de dirigenție, cu tehnica complexă a acestora legată de educația morală și cetățenească a elevilor.

Din contactul îndelungat cu problemele învățămîntului pe plan mondial mi-a rămas impresia că în acest domeniu se teoretizează mai mult decît se face. În ceea ce privește însă învățămîntul românesc mi-am format convingerea că raportul între teoria și practica învățămîntului este pe deplin echilibrat.”

Declarații consemnate de
M. HERIVAN și N. A. MORARIU

**INSTITUTUL
POLITEHNIC IAȘI**

primește înscrieri pentru concursul de admitere la cursurile de zi și serale în anul universitar 1968—1969, la următoarele facultăți:

1. FACULTATEA DE CONSTRUCȚII
Cursuri de zi

Secțiile: Construcții civile și industriale, Drumuri și poduri. Durata studiilor: 5 ani. Construcții civile și industriale (subingineri). Drumuri și poduri (subingineri). Durata studiilor: 2½ ani.

Cursuri serale

Secția: Construcții civile și industriale (subingineri). Durata studiilor: 3½ ani.

2. FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ
Cursuri de zi

Secțiile: Electromecanică, Electroenergetică. Durata studiilor: 5 ani. Electroenergetică (subingineri). Durata studiilor: 2½ ani.

Cursuri serale

Secția: Electroenergetică (subingineri). Durata studiilor: 3½ ani.

3. FACULTATEA DE HIDROTEHNICĂ
Cursuri de zi

Secțiile: Îmbunătățiri funciare, Construcții hidrotehnice. Durata studiilor: 5 ani.

4. FACULTATEA DE INDUSTRIE UȘOARĂ
Cursuri de zi

Secțiile: Tehnologia mecanică a filărilor și țeserii, Tehnologia mecanică a tricotelor și confecțiilor. Tehnologia chimică și confecții din piele. Durata studiilor: 5 ani.

5. FACULTATEA DE MECANICĂ
Cursuri de zi

Secțiile: Mașini termice. Mașini unelte și scule. Mecanică agricolă. Durata studiilor: 5 ani.

Cursuri serale

Secția: Tehnologia prelucrării la rece (subingineri). Durata studiilor: 3½ ani.

Concursul de admitere se va desfășura între 5 și 13 septembrie 1968.

Informații suplimentare se pot obține la secretariatul Institutului Politehnic Iași. Calea 23 August nr. 22, telefon nr. 3577 sau la secretariatele facultăților din Calea 23 August nr. 22, telefon centrală, 5320, 5321, 5322.

ANUNȚ

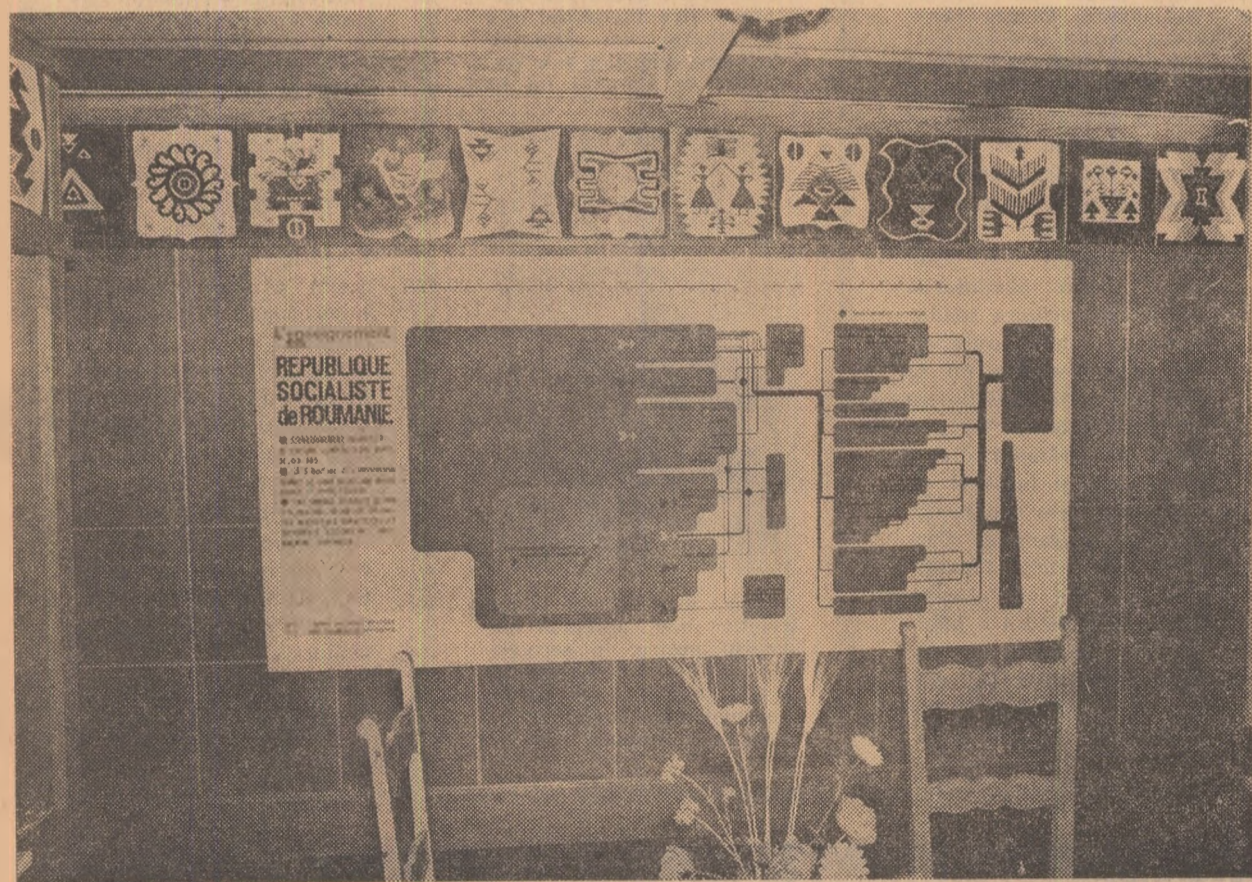
„Gazeta învățămîntului” aduce la cunoștința celor interesați că anunțurile publicitare privind diferite aniversări, întîlniri colegiale ș.a. se primesc prin:

AGENȚIA DE PUBLICITATE

București, str. Eforiei nr. 6, sectorul 6 cu specificația „Pentru «Gazeta învățămîntului»”.

Anunțurile din provincie se pot expedia prin poștă, costul anunțului trimițîndu-se prin mandat poștal pe aceeași adresă, indicîndu-se contul 136.4.01.40 Banca Națională a Republicii Socialiste România, filiala sectorului 7.

Taxe de publicitate reprezentînd spațiul afectat sînt de 7, 8 și 9 lei cm, în funcție de numărul coloanelor pe care se publică anunțul respectiv. Ele vor fi expediate tot pe adresa agenției, indicîndu-se totodată numărul aparițiilor, mărimea spațiului în centimetri pătrați (minimum 25 cm²) și data apariției.

Panou de la standul României din cadrul Expoziției permanente a Biroului Internațional de Educație.

ISIAP

AGENȚIA DE PUBLICITATE

Str. Eforiei nr. 6 București Tel. 16.79.45.

RECLAMA EFICIENTĂ PRIN PUBLICAȚIILE ADMINISTRATE DE I.S.I.A.P.

Publicitate Mare